

Науковий реферат статті Грицаєнка М. І. "Сутність та склад інноваційного потенціалу регіону"

Проаналізовано показники інноваційного розвитку України в цілому та окремих регіонів, виявлено значні диспропорції, які, крім інших чинників, зумовлені недостатнім фінансовим забезпеченням.

Сучасна регіональна політика повинна передбачити розвиток інноваційного потенціалу регіону, що дозволить забезпечити створення та реалізацію інноваційної продукції, сприятиме посиленню конкурентних переваг як окремих виробників, так і регіонів та країни в цілому.

На сьогодні існує певний розрив між практикою інноваційного розвитку і науковим забезпеченням цього процесу. Метою статті є розгляд різних підходів до визначення сутності та складу інноваційного потенціалу регіонів для вдосконалювання методів управління їхнім розвитком.

Для вирішення поставлених завдань необхідно визначитись із сутністю інноваційного потенціалу регіону. На основі наведених обґрунтувань встановлено, що інноваційний потенціал регіону – це оптимальне поєднання наявних ресурсів регіону та умов їхнього раціонального використання для ефективної реалізації інновацій.

Із сутністю категорії "інноваційний потенціал" перегукується категорія "інноваційна привабливість". На думку автора, поняття "інноваційний потенціал" та "інноваційна привабливість" мають різний сенс. Інноваційний потенціал відображає сукупність усіх можливостей, ресурсів в інноваційній сфері, тоді як інноваційна привабливість характеризує мотиваційний фактор інноваційної діяльності.

З інноваційним потенціалом тісно пов'язана категорія "інноваційне середовище", сутність якої трактують також неоднозначно. Автор вважає, що "інноваційне середовище" – категорія більш широка, ніж "інноваційний потенціал". Вона включає умови формування та використання інноваційного потенціалу.

Для здійснення аналізу розвитку інноваційної діяльності необхідно проаналізувати інноваційну активність регіону. Автор вважає, що інноваційна активність економіки в регіоні визначається за підсумками роботи інноваційно активних підприємств у промисловості, сфері послуг, сільському господарстві та інших галузях господарювання.

Для аналізу наявного інноваційного потенціалу регіону необхідно визначитись з його складом. Він поєднує ресурсну, в тому числі кадрову, матеріально-технічну, фінансову, а також інфраструктурну та інституціональну складові.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці показників оцінки інноваційної активності та ефективності використання інноваційного потенціалу регіону.

- Література:** 1. The Global Competitiveness Index Analyzer. [Electronic resource]. – Access mode : <http://gcr.weforum.org>. 2. Жемчужна Л. А. Інноваційний потенціал економічного розвитку Донецького регіону / Л. А. Жемчужна // Інноваційна економіка: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2010. – № 3 (17). – С. 172–177. 3. Макаренко М. В. Оцінка інноваційного потенціалу як інструмент управління інноваційним розвитком регіону [Електронний ресурс] / М. В. Макаренко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 3. – Т. 1. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mimi/2011_3_1/1_8.pdf. 4. Жихор О. Б. Оцінка потенціалу інноваційного розвитку регіону / О. Б. Жихор, Т. М. Куценко // Економіка розвитку. – 2011. – № 3 (59). – С. 52–58. 5. Касьяненко О. В. Розвиток науково-методичних підходів до розуміння потенціалу як економічної категорії / О. В. Касьяненко // Економіка розвитку. – 2012. – № 2 (62). – С. 74–81. 6. Ковалев М. Развитие инновационного потенциала регионов Республики Беларусь / М. Ковалев, А. Шашко // Вестник ассоциации белорусских банков. – 2007. – № 3. – С. 13–33. 7. Масалов А. Инновационный тип развития / А. Масалов // Журнал для акционеров. – 1999. – № 9. – С. 12. 8. Паламарчук О. С. Інноваційний потенціал регіону як економічна категорія / О. С. Паламарчук // Економіка розвитку. – 2011. – № 1 (57). – С. 83–85. 9. Жихор О. Б. Формування сприятливого інноваційного клімату в регіоні [Електронний ресурс] / О. Б. Жихор, Т. М. Куценко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – № 2 (14). – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vbumb/2011_2/12.pdf. 10. Воронкова В. Г. Теоретичні засади управління інноваційним процесом в Україні / Воронкова В. Г. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/vnulp/Ekonomika/2008_628/66.pdf. 11. Тычинский А. В. Управление инновационной деятельностью компании / А. В. Тычинский. – Таганрог : ТРТУ, 2006. – 284 с. 12. Михайловська О. В. Географічна модель глобального технологічного та інноваційного середовища [Електронний ресурс] / О. В. Михайловська. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/VCheti/2009_2/NV-2009-V2_34.pdf. 13. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс ; пер. с англ. под науч. ред. О. И. Шкаратана. – М. : ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с. 14. Плотников А. П. Некоторые аспекты формирования благоприятной инновационной среды развития территории / А. П. Плотников, Е. С. Захарченко // Инновационная деятельность. – 2011. – № 1. – С. 62–66. 15. Вольська Г. К. Засади оцінювання рівня інноваційності діяльності промислового підприємства [Електронний ресурс] / Г. К. Вольська. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/knp/2012_238/knp238_23-26.pdf. 16. Карпенко Н. В. Формування інноваційної моделі розвитку України з урахуванням зарубіжного досвіду [Електронний ресурс] / Н. В. Карпенко. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/vcpi/TRtEV/2012_15/statii/20Karpen.pdf. 17. Кравченко Л. О. Інноваційна активність підприємств у агропромисловому комплексі України [Електронний ресурс] / Л. О. Кравченко // "Економічні науки". Серія "Облік і фінанси". – 2011. – Вип. 8 (29). – Ч. 3. – 2011. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_oif/2011_8_3/16.pdf. 18. Кульбаков А. В. Инновационный процесс как объект менеджмента [Электронный ресурс] / А. В. Кульбаков. – Режим доступа : <http://www.kylbakov.ru/map/index.html>. 19. Міхуринська К. Теоретико-прикладні аспекти діагностики інноваційного середовища соціально орієнтованої економіки регіону / К. Міхуринська // Вісник ТНЕУ. – 2010. – № 3. – С. 49–57. 20. Пригожин А. И. Нововведения: стимулы и препятствия (социальные проблемы инноватики) / А. И. Пригожин. – М. : Политиздат, 1989. – 271 с. 21. Тараненко І. В. Соціально-економічний ефект НТП і динаміка сталого розвитку країн світу / І. В. Тараненко, К. В. Назаренко // Наука й економіка. – 2012. – № 1 (25). – С. 211–218. 22. Верхоглядова Н. І. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств / Н. І. Верхоглядова // Економічний простір. – 2010. – № 42. – С. 153–159. 23. Смолінський В. Б. Проблеми державного регулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері економіки / В. Б. Смолінський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.2. – С. 286–290. 24. Денисюк В. А. Інноваційна активність національної економіки: вдосконалення методології. Показники промислових підприємств, державна підтримка / В. А. Денисюк // Економіст. – 2005. – № 8. – С. 45–49. 25. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.feg.org.ua/docs/UNCR2012-Finalpresentation.pdf>. 26. Гнатенко М. К. Методичне забезпечення оцінки інноваційного потенціалу регіону / М. К. Гнатенко // Сталий розвиток економіки : Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – № 7. – С. 147–152. 27. Третяк В. В. Регіональна інноваційна система як основний об'єкт формування інноваційної політики / В. В. Третяк, Н. В. Дронова // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 3 (93). – С. 131–137. 28. Іртишева І. О. Інтелектуально-інноваційний розвиток інфраструктури як концепція економічної сталості агропродовольчої сфери / І. О. Іртишева, Т. В. Стройко // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 1 (139). – С. 71–79.

Інформація про автора

Грицаєнко Микола Ігорович – аспірант кафедри економіки підприємств Таврійського державного агротехнологічного університету (72316, Україна, Запорізька область, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18, e-mail: nick.gric@gmail.com).